

(สำเนา)

ข้อบังคับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ว่าด้วย การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา
พ.ศ. ๒๕๖๑

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงข้อบังคับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าด้วย การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการ และเพื่อให้มาตรฐานและคุณภาพทางวิชาการของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ของมหาวิทยาลัยเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๑ (๒) แห่งพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๑ สภามหาวิทยาลัยในการประชุมครั้งที่ ๘๑๗ เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงมีมติให้ออกข้อบังคับไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าด้วย การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกข้อบังคับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าด้วย การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑ และข้อบังคับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าด้วย การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘

บรรดาข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในข้อบังคับนี้ หรือที่ขัดหรือแย้งต่อ ข้อบังคับนี้ ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน เว้นแต่ข้อบังคับนี้จะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

ข้อบังคับนี้มีให้ใช้บังคับแก่การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาในหลักสูตรที่สภามหาวิทยาลัยยกเว้นไว้เป็น การเฉพาะ

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

“บัณฑิตวิทยาลัย” หมายความว่า บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

“คณะกรรมการบริหารบัณฑิตวิทยาลัย” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

“คณะ” หมายความว่า รวมถึงสำนักวิชา วิทยาลัย และส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า คณะที่หลักสูตรสังกัด

“คณบดี” หมายความว่า คณบดีของคณะ สำนักวิชา วิทยาลัยที่หลักสูตรสังกัด และให้หมายความ รวมถึงผู้อำนวยการหรือหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะที่หลักสูตรสังกัด

“คณะกรรมการบริหารคณะ” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารสำนักวิชา คณะกรรมการ บริหารวิทยาลัย และคณะกรรมการบริหารส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ

“คณะกรรมการบริหารหลักสูตร” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารหลักสูตรต่างๆ ภายใน คณะ สำนักวิชา วิทยาลัย หรือส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ซึ่งทำหน้าที่บริหารจัดการและ พัฒนาหลักสูตร

“หัวหน้าภาควิชา” หมายความว่า หัวหน้าภาควิชาที่หลักสูตรสังกัด และให้หมายความรวมถึง ผู้อำนวยการหลักสูตรที่ไม่มีสังกัดภาควิชาและผู้อำนวยการหลักสูตรสหสาขาวิชา

“ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย” หมายความว่า พนักงานมหาวิทยาลัย ข้าราชการ ลูกจ้างส่วนราชการซึ่งปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย และลูกจ้างของมหาวิทยาลัย

“ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก” หมายความว่า ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

“ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ” หมายความว่า ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งเป็นพิเศษและมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการนโยบายวิชาการกำหนด

“อาจารย์ประจำ” หมายความว่า บุคคลที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์ และอาจารย์เชี่ยวชาญเฉพาะ ในมหาวิทยาลัยที่ทำหน้าที่รับผิดชอบสอนหรือวิจัย และให้หมายรวมถึงผู้ปฏิบัติงานที่มาจากองค์กรภายนอกที่มีความร่วมมือกับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเพื่อทำหน้าที่สอนหรือวิจัย ทั้งนี้ คุณสมบัติขององค์กรภายนอกให้เป็นไปตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

“อาจารย์เชี่ยวชาญเฉพาะ” หมายความว่า ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยที่ไม่มีตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ แต่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งเป็นพิเศษและมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการนโยบายวิชาการกำหนด โดยต้องได้รับอนุมัติเป็นอาจารย์เชี่ยวชาญเฉพาะจากสภามหาวิทยาลัย

“อาจารย์ประจำหลักสูตร” หมายถึง อาจารย์ประจำที่มีคุณสมบัติตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรที่เปิดสอน ซึ่งมีหน้าที่สอนและค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าว ทั้งนี้ สามารถเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรหลายหลักสูตรได้ในเวลาเดียวกัน

“อาจารย์พิเศษ” หมายความว่า ผู้ที่อธิการบดีแต่งตั้งตามคำแนะนำของคณบดี ซึ่งมีได้เป็นอาจารย์ประจำให้ทำหน้าที่สอนนิสิตและรับผิดชอบรายวิชาตามความเชี่ยวชาญของตนในแต่ละปีการศึกษา

“หลักสูตร” หมายความว่า หลักสูตรสาขาวิชาต่างๆ ในระดับบัณฑิตศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยอนุมัติให้เปิดสอนและได้แจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษาเพื่อทราบแล้ว

“หลักสูตรแบบต่อเนื่อง” หมายความว่า หลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิตและหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิตที่ใช้ชื่อสาขาวิชาเดียวกันมีรายวิชาส่วนใหญ่ร่วมกัน มีคณะกรรมการบริหารหลักสูตรเป็นคณะกรรมการชุดเดียวกัน และใช้ระบบบริหารแบบต่อเนื่อง

“หลักสูตรสหสาขาวิชา” หมายความว่า หลักสูตรที่มีความร่วมมือจากคณะอย่างน้อยสองคณะขึ้นไป และอยู่ภายใต้การบริหารของบัณฑิตวิทยาลัย หรือหลักสูตรที่มีความร่วมมือจากภาควิชาหรือเทียบเท่าอย่างน้อยสองภาควิชาขึ้นไป หรือหลักสูตรที่มีความร่วมมือจากคณะอย่างน้อยสองคณะขึ้นไป และอยู่ภายใต้การบริหารของคณะใดคณะหนึ่งที่มีความร่วมมือกัน

“นิสิต” หมายความว่า นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทั้งที่ศึกษาเต็มเวลาและไม่เต็มเวลา เว้นแต่จะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

ข้อ ๕ เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ อธิการบดีอาจกำหนดหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขสำหรับการศึกษาของหลักสูตรแต่ละหลักสูตรให้แตกต่างกันไปจากข้อบังคับนี้ได้โดยจัดทำเป็นประกาศมหาวิทยาลัย แต่ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายวิชาการก่อน

หลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขตามวรรคหนึ่งจะต้องมีมาตรฐานไม่ต่ำกว่าหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้

ข้อ ๖ ให้อธิการบดีรักษาการตามข้อบังคับนี้

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการตามข้อบังคับนี้ ให้อธิการบดีเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

ให้อธิการบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารบัณฑิตวิทยาลัยมีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศมหาวิทยาลัย เพื่อการอย่างหนึ่งอย่างใดอันจำเป็นสำหรับการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาตามข้อบังคับนี้

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๗ ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย อาจารย์พิเศษ และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ซึ่งปฏิบัติงานเกี่ยวกับการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาตามข้อบังคับนี้ ต้องมีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในระเบียบมหาวิทยาลัย และตามที่คณะกรรมการนโยบายวิชาการกำหนด

ข้อ ๘ เพื่อให้การจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาเป็นไปโดยเรียบร้อย คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยอาจออกประกาศบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามข้อบังคับนี้ได้

เพื่อให้การดำเนินการตามข้อบังคับนี้เป็นไปโดยเรียบร้อย คณบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารคณะอาจออกประกาศคณะกำหนดหลักเกณฑ์การปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ขึ้นใช้บังคับภายในคณะนั้นๆ ได้โดยไม่ต้องไม่ขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้

หมวด ๒

การจัดการศึกษา

ส่วนที่ ๑

ระบบการศึกษา

ข้อ ๙ การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาให้ใช้ระบบการศึกษาแบบหน่วยกิตเป็นแบบทวิภาค แบบตรีภาค หรือแบบอื่นตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๑๐ ปีการศึกษามีสองแบบ ดังนี้

(๑) ปีการศึกษาแบบทวิภาค แบ่งออกเป็น ๒ ภาคการศึกษา อันได้แก่ ภาคการศึกษาต้น และภาคการศึกษาปลาย โดยอาจมีภาคฤดูร้อนต่อจากภาคการศึกษาปลายอีก ๑ ภาค

(๒) ปีการศึกษาแบบตรีภาค แบ่งออกเป็น ๓ ภาคการศึกษา อันได้แก่ ภาคการศึกษาที่หนึ่ง ภาคการศึกษาที่สอง และภาคการศึกษาที่สาม

กรณีที่เป็นปีการศึกษาแบบทวิภาค ภาคการศึกษาหนึ่งๆ ต้องมีระยะเวลาการศึกษา ไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์ ส่วนภาคฤดูร้อนต้องมีระยะเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า ๖ สัปดาห์แต่ไม่เกิน ๘ สัปดาห์ ทั้งนี้ ชั่วโมงเรียนของรายวิชาที่เปิดสอนในภาคฤดูร้อนต้องเท่ากับชั่วโมงเรียนที่เปิดสอนในภาคการศึกษา

กรณีที่เป็นปีการศึกษาแบบตรีภาค ภาคการศึกษาหนึ่งๆ ต้องมีระยะเวลาการศึกษา ไม่น้อยกว่า ๑๒ สัปดาห์ และต้องจัดการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชาให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ข้อ ๑๑ เพื่อให้มีจำนวนชั่วโมงต่อ

๑ ภาคการศึกษาของแบบตรีภาคเท่ากับแบบทวิภาค และ ๑ หน่วยกิตแบบตรีภาคเทียบได้เท่ากับ ๑ หน่วยกิตแบบทวิภาค

ข้อ ๑๑ หน่วยที่ใช้แสดงปริมาณการศึกษาเรียกว่า “หน่วยกิต” โดยหน่วยกิตที่กำหนดไว้สำหรับการศึกษาในแต่ละรายวิชานั้น ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) รายวิชาภาคทฤษฎีที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายไม่น้อยกว่า ๑๕ ชั่วโมงต่อ ๑ ภาคการศึกษา ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

(๒) รายวิชาภาคปฏิบัติที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า ๓๐ ชั่วโมงต่อ ๑ ภาคการศึกษา ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

(๓) การฝึกงานหรือฝึกภาคสนามที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อ ๑ ภาคการศึกษา ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

(๔) การค้นคว้าอิสระหรือวิทยานิพนธ์ที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมง ต่อ ๑ ภาคการศึกษา ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

หลักสูตรที่ใช้ระบบการศึกษาในแบบอื่นต้องมีหลักเกณฑ์ในการคิดหน่วยกิตและรายละเอียดเกี่ยวกับการเทียบเคียงหน่วยกิตกับแบบทวิภาคอย่างชัดเจน โดยต้องปรากฏในเอกสารของหลักสูตรด้วย

ข้อ ๑๒ รายวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรซึ่งนิสิตต้องศึกษาและสอบผ่านโดยได้รับสัญลักษณ์ S แต่มีได้นำมานับเป็นหน่วยกิตรวมในหลักสูตร เรียกว่า “วิชาที่ไม่นับหน่วยกิต”

นิสิตซึ่งได้รับสัญลักษณ์ U ในรายวิชาตามวรรคหนึ่งต้องลงทะเบียนเรียนซ้ำในรายวิชานั้น

ข้อ ๑๓ หน่วยกิตเรียน หมายถึง จำนวนหน่วยกิตที่นิสิตได้ลงทะเบียนเรียน มี ๓ ประเภท ดังนี้

(๑) “หน่วยกิตคำนวณรายภาค” หมายถึง จำนวนหน่วยกิตทั้งหมดรวมกันของทุกรายวิชาที่นิสิตได้ลงทะเบียนเรียนและได้รับสัญลักษณ์ A, B+, B, C+, C, D+, D, และ F ในแต่ละภาคการศึกษา

(๒) “หน่วยกิตคำนวณสะสม” หมายถึง จำนวนหน่วยกิตทั้งหมดรวมกันของทุกรายวิชาที่นิสิตได้ลงทะเบียนเรียนในทุกภาคและได้รับสัญลักษณ์ A, B+, B, C+, C, D+, D, และ F ทั้งนี้ รวมถึงรายวิชาที่นิสิตลงทะเบียนเรียนมากกว่าหนึ่งครั้งด้วย

(๓) “หน่วยกิตสอบได้” หมายถึง จำนวนหน่วยกิตของรายวิชาที่นิสิตได้รับสัญลักษณ์ A, B+, B, C+, C และ S ในกรณีที่นิสิตสอบได้รายวิชาใดมากกว่าหนึ่งครั้ง หรือสอบได้รายวิชาใดที่ระบุไว้ว่าเทียบเท่ารายวิชาที่สอบได้มาแล้วให้นำจำนวนหน่วยกิตที่สอบได้ครั้งแรกเพียงครั้งเดียว ยกเว้นในกรณีรายวิชาที่มีเนื้อหาไม่ซ้ำซ้อนกับที่นิสิตได้เคยศึกษามาแล้ว และคณะกรรมการบริหารหลักสูตรอนุมัติให้ลงทะเบียนเรียนซ้ำได้

ส่วนที่ ๒

ระยะเวลาการศึกษา

ข้อ ๑๔ “ระยะเวลาการศึกษา” หมายถึง ระยะเวลาการศึกษาทั้งหมด ที่นิสิตใช้เพื่อการศึกษาและสร้างผลงานทางวิชาการที่กำหนดไว้ในหลักสูตร อันได้แก่ การเรียนรายวิชา การทำงานวิจัย และการเขียนวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ ตลอดจนการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

ระยะเวลาการศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้เริ่มนับตั้งแต่ภาคการศึกษาที่นิสิตลงทะเบียนแรกเข้าในหลักสูตร จนถึงภาคการศึกษาที่นิสิตสอบผ่านและดำเนินการครบถ้วนตามหลักสูตร

ข้อ ๑๕ ผู้เข้าศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตและหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงต้องมีระยะเวลาการศึกษาไม่เกินระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรที่ได้รับความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย

ข้อ ๑๖ ผู้เข้าศึกษาในหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิตต้องมีระยะเวลาการศึกษาไม่เกิน ๔ ปีการศึกษา

ข้อ ๑๗ ผู้เข้าศึกษาในหลักสูตรปริญญาดุษฎีบัณฑิตต้องมีระยะเวลาการศึกษาตามหลักเกณฑ์ต่อไปนี้

(๑) ไม่เกิน ๖ ปีการศึกษา สำหรับผู้เข้าศึกษาด้วยวุฒิปริญญาโท

(๒) ไม่เกิน ๘ ปีการศึกษา สำหรับผู้เข้าศึกษาด้วยวุฒิปริญญาตรี

ข้อ ๑๘ นิสิตสามัญญ์ไม่เต็มเวลา ต้องมีระยะเวลาการศึกษาไม่เกิน ๑.๕ เท่าของระยะเวลาตามข้อ ๑๕
ข้อ ๑๖ หรือข้อ ๑๗ แล้วแต่กรณี

ส่วนที่ ๓ ภาษาที่ใช้ในการศึกษา

ข้อ ๑๙ การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาอาจใช้ภาษาไทยหรือภาษาต่างประเทศก็ได้
ภาษาที่ใช้ในการเขียนวิทยานิพนธ์หรือรายงานการค้นคว้าอิสระให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนด

การกำหนดภาษาตามวรรคหนึ่งและวรรคสองต้องประกาศให้ผู้สมัครเข้าศึกษาทราบก่อนสมัคร

หมวด ๓ หลักสูตร

ส่วนที่ ๑ หลักสูตรที่เปิดสอน

ข้อ ๒๐ หลักสูตรที่เปิดสอนในระดับบัณฑิตศึกษามีดังนี้
(๑) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สร้างเสริมความเชี่ยวชาญหรือประสิทธิภาพในทางวิชาชีพ สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

(๒) หลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต เป็นหลักสูตรการศึกษาที่ส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการและการวิจัยในสาขาวิชาต่างๆ ในระดับสูงกว่าปริญญาตรี สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

(๓) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สร้างเสริมความเชี่ยวชาญหรือประสิทธิภาพในทางวิชาชีพ สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตร ๖ ปีการศึกษา ในระดับปริญญาตรี หรือระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่า เว้นแต่ในกรณีที่หลักสูตรวิชาชีพเฉพาะ อาจรับผู้ที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตเข้าศึกษาได้

(๔) หลักสูตรปริญญาดุษฎีบัณฑิต เป็นหลักสูตรการศึกษาที่ส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการและการวิจัยในสาขาวิชาต่าง ๆ ในระดับสูงกว่าปริญญาโท

ส่วนที่ ๒

โครงสร้างหลักสูตร

ข้อ ๒๑ หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตและหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงต้องมีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

ข้อ ๒๒ หลักสูตรปริญญามหาบัณฑิตต้องมีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น ๒ แผน ได้แก่

(๑) “แผน ก” เน้นการวิจัยและต้องทำวิทยานิพนธ์

(๒) “แผน ข” เน้นการศึกษารายวิชาและไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์

สาขาวิชาที่เปิดสอนแผน ข ต้องมีแผน ก ให้นิสิตเลือกศึกษาด้วย แต่สาขาวิชาที่เปิดสอนแผน ก อาจจะเปิดสอนแผน ข ด้วยก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการนโยบายวิชาการกำหนด

ข้อ ๒๓ หลักสูตรปริญญามหาบัณฑิตแผน ก ตามข้อ ๒๒ (๑) แบ่งออกเป็นสองแบบย่อยดังนี้

(๑) “แบบ ก ๑” มีหน่วยกิตวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต

(๒) “แบบ ก ๒” มีหน่วยกิตวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต และหน่วยกิตรายวิชาไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิตแต่รวมกันทั้งหมดแล้วต้องไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต

ข้อ ๒๔ หลักสูตรปริญญามหาบัณฑิตแผน ข ตามข้อ ๒๒ (๒) ในกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ ต้องมีรายวิชาการค้นคว้าอิสระจำนวน ๖ หน่วยกิต แต่หากเป็นกลุ่มสาขาวิชาอื่น ต้องมีหน่วยกิตรายวิชาการค้นคว้าอิสระไม่น้อยกว่า ๓ หน่วยกิต แต่ไม่เกิน ๖ หน่วยกิต

ข้อ ๒๕ หลักสูตรปริญญาดุษฎีบัณฑิตเป็นหลักสูตรที่เน้นการวิจัยที่ก่อให้เกิดความรู้ใหม่และมีคุณภาพสูง ในทางวิชาการแบ่งออกได้เป็น ๒ แบบ

(๑) “แบบ ๑” เน้นการทำวิทยานิพนธ์ ประกอบด้วย

(ก) “แบบ ๑.๑” ทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๔๘ หน่วยกิต สำหรับผู้ที่เข้าศึกษาด้วยวุฒิปริญญาโท

(ข) “แบบ ๑.๒” ทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๗๒ หน่วยกิต สำหรับผู้ที่เข้าศึกษาด้วยวุฒิปริญญาตรี

(๒) “แบบ ๒” เรียนรายวิชาและทำวิทยานิพนธ์ ประกอบด้วย

(ก) “แบบ ๒.๑” เรียนรายวิชาไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิตและทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต สำหรับผู้ที่เข้าศึกษาด้วยวุฒิปริญญาโท

(ข) “แบบ ๒.๒” เรียนรายวิชาไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิตและทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๔๘ หน่วยกิต สำหรับผู้ที่เข้าศึกษาด้วยวุฒิปริญญาตรี

ข้อ ๒๖ สำหรับหลักสูตรแบบต่อเนื่อง ให้มีโครงสร้างของหลักสูตรปริญญาดุษฎีบัณฑิตทั้งแบบ ๑.๑ แบบ ๑.๒ แบบ ๒.๑ และแบบ ๒.๒ แต่โครงสร้างของหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิตให้มีเฉพาะแผน ก ทั้งแบบ ก ๑ และแบบ ก ๒

ข้อ ๒๗ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรอาจกำหนดให้นิสิตลงทะเบียนเรียนในรายวิชาหนึ่งรายวิชาใดหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นประกอบการศึกษาโดยไม่นับหน่วยกิตก็ได้

หมวด ๔ การรับเข้าศึกษา

ส่วนที่ ๑ คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

ข้อ ๒๘ ผู้สมัครเข้าศึกษาในระดับปริญญาต่างๆ ต้องสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการรับรอง ทั้งนี้ ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในแต่ละหลักสูตร และต้องมีคุณสมบัติอื่นตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนด

การกำหนดคุณสมบัติอื่นตามวรรคหนึ่ง ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารคณะ และให้กระทำเป็นรายปี

ข้อ ๒๙ ผู้เข้าศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

ข้อ ๓๐ ผู้เข้าศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ต้องสำเร็จการศึกษาหลักสูตร ๖ ปีการศึกษาในระดับปริญญาตรี หรือระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่า เว้นแต่ในกรณีที่เป็นหลักสูตรวิชาชีพเฉพาะ อาจรับผู้ที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตเข้าศึกษาได้

ข้อ ๓๑ ผู้เข้าศึกษาในหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิตต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

ผู้เข้าศึกษาในหลักสูตรแผน ก แบบ ก ๑ ต้องสำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาเดียวกันกับหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิตที่จะศึกษา หรือสาขาวิชาอื่นที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนดโดยต้องประกาศให้ทราบก่อนการรับสมัคร เว้นแต่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรได้พิจารณาขออนุญาตเป็นการเฉพาะรายให้เข้าศึกษาได้

ข้อ ๓๒ ภายใต้บังคับข้อ ๖๖ และข้อ ๔๗ ผู้เข้าศึกษาในหลักสูตรปริญญาดุษฎีบัณฑิตต้องสำเร็จการศึกษาในระดับหนึ่งระดับใดดังต่อไปนี้

(๑) ปริญญาโทหรือเทียบเท่า

(๒) ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ในสาขาวิชาเดียวกันกับหลักสูตรปริญญาดุษฎีบัณฑิตหรือสาขาวิชาอื่นที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนด และมีผลการเรียนไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาเกียรตินิยม

สำหรับกรณีหลักสูตรแบบต่อเนื่องให้รับเข้าศึกษาในหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิตหรือหลักสูตรปริญญาดุษฎีบัณฑิตตามคุณสมบัติของผู้สมัครที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง หรือข้อ ๓๑ โดยต้องผ่านเกณฑ์การสอบภาษาต่างประเทศสำหรับหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิตตามที่คณะกรรมการนโยบายวิชาการกำหนด

ข้อ ๓๓ ผู้ที่พ้นสถานภาพการเป็นนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาเพราะเรียนครบระยะเวลาการศึกษาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแล้ว แต่ไม่สำเร็จการศึกษา หรือพ้นสถานภาพการเป็นนิสิตเพราะแต่มีเฉลี่ยสะสมไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนด จะเข้าศึกษาในหลักสูตรสาขาวิชาเดิมมิได้ เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

ส่วนที่ ๒

หลักเกณฑ์และวิธีการรับเข้าศึกษา

ข้อ ๓๔ การรับเข้าศึกษาอาจกระทำโดยวิธีการสอบคัดเลือก การคัดเลือก หรือโดยวิธีการอื่นใดตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรเห็นสมควร

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรอาจพิจารณาให้ผู้สมัครรายหนึ่งรายใดเข้าศึกษาในหลักสูตรในระดับรองลงมาหรือในระดับที่สูงขึ้นในสาขาวิชาเดียวกันกับหลักสูตรที่ผู้นั้นสมัครได้ หากผู้นั้นมีความรู้ไม่เพียงพอที่จะศึกษาในระดับการศึกษาที่สมัคร หรือมีความรู้สูงกว่าระดับการศึกษาที่สมัคร

การดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสองต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารคณะ

ข้อ ๓๕ ผู้ที่จะเข้าศึกษาในหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิตหรือหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต ต้องผ่านเกณฑ์การทดสอบภาษาอังกฤษตามที่มหาวิทยาลัยหรือคณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารคณะ

คณะกรรมการบริหารหลักสูตร โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารคณะ อาจกำหนดเกณฑ์การทดสอบภาษาอังกฤษให้สูงกว่าเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนดก็ได้

ข้อ ๓๖ ในกรณีที่ผู้สมัครกำลังรอผลการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือปริญญาโท การรับเข้าศึกษาจะมีผลก็ต่อเมื่อผู้นั้นส่งหลักฐานการสำเร็จการศึกษาให้แก่สำนักงานการทะเบียนภายในเวลาที่กำหนด

ข้อ ๓๗ ผู้เข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาจะศึกษาเกินกว่า ๑ สาขาวิชาในเวลาเดียวกันมิได้

ข้อ ๓๘ การรับบุคคลหนึ่งบุคคลใดเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารคณะ

ส่วนที่ ๓

ประเภทของผู้เข้าศึกษา

ข้อ ๓๙ ผู้เข้าศึกษาเพื่อรับประกาศนียบัตรหรือปริญญาใดปริญญาหนึ่งจากมหาวิทยาลัย ให้มีสถานภาพเป็น “นิสิต” ซึ่งแบ่งได้ดังนี้

(๑) นิสิตทดลองศึกษา

(๒) นิสิตสามัญ

คณะกรรมการบริหารคณะอาจรับบุคคลหนึ่งบุคคลใดเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยโดยมีสถานภาพเป็นนิสิตทดลองศึกษาได้ เว้นแต่เป็นหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต แผน ก แบบ ก ๑ หรือหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต แบบ ๑

ข้อ ๔๐ ให้จำแนกผู้เข้าศึกษาในหลักสูตรแบบต่อเนื่องว่าเป็นนิสิตระดับปริญญาเอกหรือระดับปริญญาโท ในวันที่เข้าศึกษา ตามคุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาที่กำหนดไว้ในหมวด ๔ ส่วนที่ ๑ ทั้งนี้ นิสิตสามารถยื่นคำร้องเพื่อเข้าสู่ระดับปริญญาเอกหรือปริญญาโทได้ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในหมวด ๘ ส่วนที่ ๑

ข้อ ๔๑ ผู้เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยโดยมิได้รับประกาศนียบัตรหรือปริญญาใดปริญญาหนึ่งจากมหาวิทยาลัยจำแนกได้เป็น ๓ ประเภท ดังนี้

- (๑) ผู้เข้าศึกษาบางรายวิชา
- (๒) ผู้เข้าศึกษาทำวิจัย
- (๓) ผู้เข้าศึกษาเรียนข้ามมหาวิทยาลัย

การรับบุคคลเข้าศึกษาตามวรรคหนึ่ง ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารคณะ

ข้อ ๔๒ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรอาจพิจารณาบุคคลอื่นที่มีโชันิสิต เป็นผู้ร่วมฟังการบรรยายในบางรายวิชาได้ แต่ไม่เกิน ๖ หน่วยกิตต่อภาคการศึกษา โดยต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชาที่สำนักงานการทะเบียนภายในเวลาที่สำนักงานการทะเบียนกำหนด

ข้อ ๔๓ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรอาจพิจารณารับนิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาอื่นทั้งในประเทศและต่างประเทศ มาทำการศึกษาค้นคว้าเฉพาะเรื่องในมหาวิทยาลัยได้ โดยให้ดำเนินการเป็นรายภาคการศึกษา หรือตามช่วงเวลาที่เหมาะสม

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรอาจเสนอเพิกถอนสถานภาพนิสิตหรือนักศึกษาวิจัยได้ หากพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่มีผลงานก้าวหน้าเท่าที่ควร ประพฤติตนไม่เหมาะสม หรือมีเหตุอื่นตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรเห็นสมควร

การดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสองต้องขึ้นทะเบียนกับบัณฑิตวิทยาลัย และในกรณีที่เป็นนิสิตซึ่งมาจากต่างประเทศ ให้บัณฑิตวิทยาลัยแจ้งให้สำนักบริหารวิรัชกิจและเครือข่ายนานาชาติทราบด้วย

ข้อ ๔๔ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรอาจพิจารณารับนิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาอื่นทั้งในประเทศและต่างประเทศ เป็นนิสิตนักศึกษาเรียนข้ามมหาวิทยาลัย เพื่อนำหน่วยกิตและผลการศึกษาไปเป็นส่วนหนึ่งในการศึกษาตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษานั้น โดยต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชาที่สำนักงานการทะเบียนภายในเวลาที่สำนักงานการทะเบียนกำหนด

หมวด ๕

การลงทะเบียน

ส่วนที่ ๑

การลงทะเบียนแรกเข้า

ข้อ ๔๕ ผู้ที่มหาวิทยาลัยรับเข้าศึกษาโดยมีสถานภาพเป็นนิสิตต้องลงทะเบียนแรกเข้า โดยยื่นเอกสารและหลักฐานตามที่สำนักงานการทะเบียนกำหนด พร้อมทั้งลงทะเบียนเรียนและชำระค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมพิเศษ (ถ้ามี)

ส่วนที่ ๒ การลงทะเบียนเรียน

ข้อ ๔๖ การลงทะเบียนเรียนจำแนกออกเป็น ๒ ประเภท ได้แก่

(๑) การลงทะเบียนเรียนปกติ ให้กระทำได้ก่อนวันเปิดเรียนของแต่ละภาคการศึกษา

(๒) การลงทะเบียนเรียนสาย ให้กระทำได้ภายใน ๒ สัปดาห์แรกของภาคการศึกษา หรือภายในสัปดาห์แรกของภาคฤดูร้อน

กำหนดวัน เวลา และวิธีการลงทะเบียนเรียนให้เป็นไปตามที่สำนักงานการทะเบียนกำหนด

ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นทำให้ไม่อาจลงทะเบียนเรียนภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ผู้อำนวยการสำนักงานการทะเบียนอาจอนุมัติให้ลงทะเบียนเรียนเป็นกรณีพิเศษได้

ข้อ ๔๗ การลงทะเบียนเรียนของนิสิตสามัญมียู่ ๒ ลักษณะ ได้แก่

(๑) นิสิตสามัญเต็มเวลา ต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชาหรือวิทยานิพนธ์ ในแต่ละภาคการศึกษาไม่เกิน ๑๕ หน่วยกิต

(๒) นิสิตสามัญไม่เต็มเวลา ต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชาหรือวิทยานิพนธ์ ในแต่ละภาคการศึกษาไม่เกิน ๖ หน่วยกิต

สำหรับภาคฤดูร้อน นิสิตจะลงทะเบียนเรียนรายวิชาหรือวิทยานิพนธ์ได้ไม่เกิน ๖ หน่วยกิต

การลงทะเบียนเรียนซึ่งไม่เป็นไปตามความในวรรคหนึ่ง จะกระทำได้อีกต่อเมื่อได้รับอนุมัติจากผู้อำนวยการสำนักงานการทะเบียน

การลงทะเบียนเรียนรายวิชาในระดับปริญญาตรีให้มีการประเมินผลเป็น S หรือ U เท่านั้น

ในกรณีที่นิสิตผู้ใดต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชาในระดับปริญญาตรี หรือระดับบัณฑิตศึกษาเพื่อเสริมพื้นฐานและวิชาเหล่านั้นมีการประเมินผลเป็น S หรือ U นิสิตผู้นั้นจะต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชาบังคับในระดับบัณฑิตศึกษาในหลักสูตรที่เข้าศึกษาอย่างน้อย ๓ หน่วยกิตด้วย เว้นแต่จะสอบผ่านรายวิชาบังคับในหลักสูตรที่เข้าศึกษาครบถ้วนแล้ว หรือเป็นนิสิตที่เข้าศึกษาในแผนการศึกษาที่ทำวิทยานิพนธ์เพียงอย่างเดียว

ในกรณีนิสิตระดับปริญญาเอกที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาสัมมนาครบตามที่หลักสูตรกำหนดแล้วและยังไม่สำเร็จการศึกษา ต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชาสัมมนาวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอก (Doctoral Dissertation Seminar) ทุกภาคการศึกษาจนกว่าจะสำเร็จการศึกษา

ข้อ ๔๘ การลงทะเบียนเรียนของนิสิตทดลองศึกษามีอยู่ ๒ ลักษณะ อันได้แก่

(๑) นิสิตทดลองศึกษาเต็มเวลา ในภาคการศึกษาแรก ต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชาบังคับระดับบัณฑิตศึกษาในหลักสูตรที่เข้าศึกษาไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

(๒) นิสิตทดลองศึกษาไม่เต็มเวลา ในภาคการศึกษาแรก ต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชาบังคับระดับบัณฑิตศึกษาในหลักสูตรที่เข้าศึกษาไม่น้อยกว่า ๓ หน่วยกิต

รายวิชาที่นิสิตทดลองศึกษาต้องลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาแรกนั้น ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนดและต้องนำไปคำนวณแต้มเฉลี่ยสะสม

เมื่อสิ้นภาคการศึกษาแรกที่ลงทะเบียนเรียนนิสิตทดลองศึกษาต้องได้แต้มเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ และได้สัญลักษณ์ S ในวิชาไม่นับหน่วยกิต จึงจะเปลี่ยนสถานภาพเป็นนิสิตสามัญได้

ข้อ ๔๙ นิสิตจะลงทะเบียนเรียนแบบผู้เข้าศึกษาบางรายวิชาในรายวิชาหนึ่งรายวิชาใด ก็ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ผู้สอนและคณะกรรมการบริหารหลักสูตรก่อน หากรายวิชาใดจำกัดจำนวนผู้เข้าศึกษา ให้พิจารณารับลงทะเบียนเรียนแบบผู้เข้าศึกษาบางรายวิชาเป็นลำดับหลัง

ข้อ ๕๐ นิสิตอาจลงทะเบียนเรียนรายวิชาวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ภาคการศึกษาแรกที่เข้าศึกษาได้ และเมื่อนิสิตได้ลงทะเบียนเรียนรายวิชาวิทยานิพนธ์ครบจำนวนหน่วยกิตตามที่หลักสูตรกำหนดแล้ว แต่ยังไม่ทำวิทยานิพนธ์ยังไม่แล้วเสร็จ นิสิตต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชาวิทยานิพนธ์ โดยไม่มีจำนวนหน่วยกิต และให้ชำระค่าเล่าเรียนเต็มจำนวน พร้อมทั้งค่าธรรมเนียมพิเศษ (ถ้ามี)

ข้อ ๕๑ นิสิตอาจลงทะเบียนเรียนรายวิชาในสถาบันการศึกษาอื่นแทนรายวิชาที่ระบุในหลักสูตรเพื่อนำมาเทียบโอนโดยนำมาคำนวณแต้มเฉลี่ยสะสมได้ไม่เกิน ๑ ใน ๓ ของจำนวนหน่วยกิตรายวิชาในหลักสูตรที่กำลังศึกษา โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและคณะกรรมการบริหารคณะก่อนดำเนินการ ในกรณีที่หลักสูตรมีการจัดการศึกษาเป็นพิเศษ ให้การลงทะเบียนเรียนเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรนั้น

ส่วนที่ ๓

การยกเว้นรายวิชา

ข้อ ๕๒ นิสิตอาจได้รับยกเว้นรายวิชาในหลักสูตรที่กำลังศึกษา หากเคยศึกษาและสอบผ่านรายวิชาระดับบัณฑิตศึกษาที่มีเนื้อหาวิชาเทียบเท่ากับรายวิชาในหลักสูตรที่กำลังศึกษาอยู่นั้น โดยมีผลการศึกษาเป็น S หรือไม่ต่ำกว่า B หรือเทียบเท่า

นิสิตอาจนำผลการศึกษาในรายวิชาระดับบัณฑิตศึกษาที่เคยศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรีหรือการศึกษานอกระบบหรือเทียบเท่าของมหาวิทยาลัยมาขอยกเว้นรายวิชาในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาได้ แต่ทั้งนี้ในกรณีที่เรียนรายวิชาในระดับบัณฑิตศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรีต้องเป็นรายวิชาที่นิสิตศึกษาเกินจากจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรระดับปริญญาตรี และต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารคณะ

รายวิชาที่ขอรับการยกเว้นตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นรายวิชาที่ได้ศึกษามาแล้วไม่เกิน ๕ ปีนับแต่ภาคการศึกษาถัดไปจากภาคการศึกษาที่ได้รับการประเมินผลของรายวิชาที่ขอยกเว้น

การยกเว้นรายวิชาให้กระทำได้ไม่เกิน ๑ ใน ๓ ของจำนวนหน่วยกิตของรายวิชาทั้งหมดในหลักสูตรที่กำลังศึกษาอยู่โดยไม่นับหน่วยกิตวิทยานิพนธ์ และในกรณีที่หารจำนวนหน่วยกิตแล้วไม่ลงตัว ให้ปัดจุดทศนิยมทิ้งไว้แต่กรณีใดกรณีหนึ่งต่อไปนี้ ให้กระทำได้โดยไม่จำกัดจำนวนหน่วยกิต

(๑) นิสิตเปลี่ยนสาขาวิชาที่ศึกษาตามข้อ ๑๐๒

(๒) นิสิตเข้าสู่การจัดการศึกษาต่อเนื่องจากระดับปริญญาตรีถึงปริญญาโท หรือปริญญาตรีถึงปริญญาเอก

(๓) นิสิตที่เคยเรียนในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาหรือรายวิชาบัณฑิตศึกษาของการศึกษานอกระบบหรือเทียบเท่าของมหาวิทยาลัย

การขอยกเว้นรายวิชาต้องดำเนินการภายในภาคการศึกษาแรกที่นิสิตเข้าศึกษาในหลักสูตร โดยต้องผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารคณะ ในกรณีดังกล่าวคณะกรรมการบริหารหลักสูตรอาจจัดให้มีการทดสอบความรู้ก่อนก็ได้

ข้อ ๕๓ ในกรณีที่มีการยกเว้นรายวิชา เมื่อนิสิตได้ศึกษาและสอบผ่านรายวิชาอื่นที่ไม่ได้รับยกเว้นในหลักสูตรที่กำลังศึกษาครบตามหลักสูตรแล้ว ให้ถือว่าได้ศึกษาและสอบผ่านรายวิชาในหลักสูตรครบถ้วนตามจำนวนหน่วยกิตรายวิชารวมในหลักสูตรนั้นแล้ว เว้นแต่จะมีการกำหนดให้ศึกษารายวิชาอื่นเพิ่มเติม

ส่วนที่ ๔

การเพิ่ม ลด หรือถอนรายวิชา

ข้อ ๕๔ การเพิ่ม ลด หรือถอนรายวิชา ให้เป็นไปตามระยะเวลาที่สำนักงานการทะเบียนกำหนด การขอลดหรือขอถอนรายวิชา ต้องมีรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษานั้นเหลืออยู่จำนวน ไม่น้อยกว่า ๑ รายวิชา

ส่วนที่ ๕

การลงทะเบียนเรียนซ้ำ

ข้อ ๕๕ การลงทะเบียนเรียนซ้ำ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ต่อไปนี้

(๑) นิสิตที่ได้รับการประเมินผลเป็นสัญลักษณ์ D+, D, F, U หรือ W ในรายวิชาบังคับจะต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชานั้นซ้ำอีกจนกว่าจะได้รับสัญลักษณ์ A, B+, B, C+, C หรือ S มิฉะนั้นจะไม่สำเร็จการศึกษา

(๒) นิสิตที่ได้รับการประเมินผลเป็นสัญลักษณ์ D+, D, F, U หรือ W ในรายวิชาเลือกจะลงทะเบียนเรียนรายวิชาอื่นแทนก็ได้

(๓) นอกจากกรณีตาม (๑) และ (๒) นิสิตอาจลงทะเบียนเรียนซ้ำในรายวิชาที่ได้รับการประเมินผลเป็นสัญลักษณ์ C+ หรือ C อีกก็ได้

(๔) นิสิตอาจลงทะเบียนเรียนซ้ำในรายวิชาเดิมที่มีเนื้อหาไม่ซ้ำซ้อนกับที่ได้เคยศึกษามาในการลงทะเบียนเรียนครั้งที่แล้ว ทั้งนี้ ต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

(๕) นิสิตที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาตามข้อ ๔๗ วรรคหก หรือรายวิชาตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

หมวด ๖

การสอนและการสอบ

ส่วนที่ ๑

การสอน

ข้อ ๕๖ การจัดการเรียนการสอน และการกำหนดตารางสอนและอาจารย์ผู้สอนรายวิชาต่างๆ ในหลักสูตร ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนด

คุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอนให้เป็นไปตามระเบียบของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๕๗ อาจารย์ผู้สอนมีหน้าที่รับผิดชอบจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และประเมินผลการเรียนการสอนของรายวิชาในหลักสูตรที่ได้รับมอบหมาย โดยอาจเป็นอาจารย์ประจำ หรืออาจารย์พิเศษหรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะก็ได้

ข้อ ๕๘ ในการทำวิทยานิพนธ์ให้มีอาจารย์ประจำหลักสูตรเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักหนึ่งคน เว้นแต่เพื่อประโยชน์ในทางวิชาการ อาจมีอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมได้อีกไม่เกินสองคน

คุณสมบัติและภาระงานของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และอาจารย์ที่ปรึกษาการสอบการค้นคว้าอิสระ ให้เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัย

ส่วนที่ ๒

การสอบรายวิชา

ข้อ ๕๙ การสอบรายวิชาเป็นการสอบเพื่อวัดว่านิสิตมีความรู้ในรายวิชานั้น ซึ่งอาจเป็นการสอบข้อเขียน หรือการวัดผลการศึกษาโดยวิธีอื่น ทั้งนี้ ต้องประกาศให้นิสิตทราบล่วงหน้าตั้งแต่เริ่มเปิดภาคการศึกษาหรือภาคฤดูร้อน

นิสิตต้องสอบรายวิชาทุกวิชาที่ลงทะเบียนเรียน เว้นแต่เป็นรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียนแบบผู้เข้าศึกษา บางรายวิชาหรือได้ถอนรายวิชานั้นอย่างถูกต้อง หรือเป็นกรณีที่นิสิตได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา

ข้อ ๖๐ นิสิตต้องมีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาศึกษาทั้งหมดของแต่ละรายวิชา จึงจะมี สิทธิเข้าสอบในรายวิชานั้นได้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอาจารย์ผู้สอนให้เข้าสอบได้

ข้อ ๖๑ กำหนดการสอบประจำภาคการศึกษา ให้เป็นไปตามประกาศคณะหรือประกาศมหาวิทยาลัย ซึ่งจะประกาศให้ทราบล่วงหน้า

กำหนดการสอบระหว่างภาคการศึกษา ให้อยู่ในดุลพินิจของอาจารย์ผู้สอนหรือดุลพินิจของคณะ

ส่วนที่ ๓

การสอบประมวลความรู้

ข้อ ๖๒ การสอบประมวลความรู้สำหรับหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต (Comprehensive Examination) เป็นการสอบข้อเขียน หรือสอบปากเปล่าในสาขาวิชาเอกและสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง เพื่อวัดความสามารถ ในการบูรณาการความรู้ที่ได้ศึกษาไปแล้วของนิสิต

หลักเกณฑ์และวิธีการสอบประมวลความรู้ ให้เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัย

ข้อ ๖๓ นิสิตสามารถสอบประมวลความรู้ได้ก็ต่อเมื่อ

- (๑) สอบผ่านรายวิชาที่คณะที่นิสิตสังกัดกำหนดให้ต้องสอบผ่านก่อนการสอบประมวลความรู้
- (๒) ลงทะเบียนรายวิชาสอบประมวลความรู้ในภาคการศึกษาที่จะสอบประมวลความรู้
- (๓) ปฏิบัติตามเกณฑ์อื่นที่หลักสูตรกำหนด

ส่วนที่ ๔

การสอบวัดคุณสมบัติ

ข้อ ๖๔ การสอบวัดคุณสมบัติสำหรับหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต (Qualifying Examination) เป็นการ สอบวัดความรู้พื้นฐาน ทักษะเชิงวิเคราะห์และศักยภาพของนิสิตในการทำงานวิจัยโดยอิสระเพื่อแสดงถึงศักยภาพ และความพร้อมของนิสิตที่จะศึกษาในระดับปริญญาตรีบัณฑิต

หลักเกณฑ์และวิธีดำเนินการเกี่ยวกับการสอบวัดคุณสมบัติให้เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัย

ข้อ ๖๕ นิสิตสามารถสอบวัดคุณสมบัติได้ก็ต่อเมื่อ

(๑) ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

(๒) ลงทะเบียนรายวิชาการสอบวัดคุณสมบัติในภาคการศึกษาที่จะสอบวัดคุณสมบัติ เว้นแต่นิสิตที่เข้าศึกษาด้วยวุฒิปริญญาโทหรือวุฒิปริญญาตรีที่ได้รับปริญญาเกียรตินิยม สามารถลงทะเบียนสอบวัดคุณสมบัติได้ตั้งแต่ภาคการศึกษาแรกที่เข้าศึกษา

ภายใต้บังคับวรรคหนึ่ง นิสิตที่เข้าศึกษาในหลักสูตรแบบต่อเนื่องด้วยวุฒิปริญญาตรีที่ไม่ได้รับปริญญาเกียรตินิยม จะสอบวัดคุณสมบัติได้ก็ต่อเมื่อ

(๑) กรณีนิสิตแผน ก แบบ ก ๑ ต้องลงทะเบียนเรียนมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๑ ภาคการศึกษา และมีความก้าวหน้าของวิทยานิพนธ์ตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนด

(๒) กรณีนิสิตแผน ก แบบ ก ๒ ต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชาในหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๘ หน่วยกิตและมีแต้มเฉลี่ยสะสม ๓.๒๕ ขึ้นไป

ข้อ ๖๖ นิสิตหลักสูตรปริญญาคุณวุฒิบัณฑิตต้องสอบวัดคุณสมบัติและได้รับสัญลักษณ์ S ภายในกำหนดระยะเวลาดังต่อไปนี้ นับแต่ภาคการศึกษาแรกที่เข้าศึกษา

(๑) นิสิตที่เข้าศึกษาด้วยวุฒิปริญญาโท ภายใน ๔ ภาคการศึกษา สำหรับแบบทวิภาค และ ๖ ภาคการศึกษาสำหรับแบบตรีภาค

(๒) นิสิตเข้าศึกษาด้วยวุฒิปริญญาตรี ภายใน ๕ ภาคการศึกษา สำหรับแบบทวิภาค และ ๗ ภาคการศึกษาสำหรับแบบตรีภาค

สำหรับหลักสูตรที่กำหนดจำนวนหน่วยกิตรายวิชาเรียนมากกว่า ๓๐ หน่วยกิตขึ้นไป ให้มีระยะเวลาเพิ่มอีก ๑ ภาคการศึกษาจากรยะเวลาดังกล่าวตามวรรคหนึ่ง โดยให้คณะแจ้งสำนักงานการทะเบียนเพื่อบันทึกการเพิ่มระยะเวลาการศึกษา

นิสิตที่สอบวัดคุณสมบัติแล้ว และได้รับสัญลักษณ์ U สามารถลงทะเบียนสอบได้อีก ๑ ครั้ง แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินระยะเวลาที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง

ระยะเวลาในระหว่างที่ลาพักการศึกษา ตามข้อ ๑๐๗ (๑) (๒) และ (๕) มิให้นำมานับรวมเป็นระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารคณะอาจกำหนดให้นิสิตในหลักสูตรต้องสอบผ่านการวัดคุณสมบัติก่อนกำหนดระยะเวลาตามวรรคหนึ่งก็ได้ แต่ต้องจัดทำเป็นประกาศคณะก่อนรับนิสิตเข้าศึกษา

ส่วนที่ ๕

การสอบโครงร่างวิทยานิพนธ์

ข้อ ๖๗ การสอบโครงร่างวิทยานิพนธ์เป็นการสอบวัดความรู้ความเข้าใจของนิสิตในเรื่องที่เกี่ยวกับประเด็นปัญหา ระเบียบวิธีการวิจัย วิธีการและเทคนิคที่ใช้ในการแก้ปัญหาทางวิจัย

การสอบโครงร่างวิทยานิพนธ์ในหลักสูตรปริญญาคุณวุฒิบัณฑิต ต้องมีการสอบความรู้พื้นฐานและความรู้เชิงลึกที่จำเป็นในการทำวิทยานิพนธ์ เพื่อให้แน่ใจว่านิสิตมีความรู้ที่จำเป็นเพียงพอในการทำงานวิจัย

ข้อ ๖๘ นิสิตต้องเสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์ต่อคณะกรรมการบริหารหลักสูตรตามหลักเกณฑ์และภายในระยะเวลาที่คณบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารคณะประกาศกำหนด

โครงร่างวิทยานิพนธ์ของนิสิต พร้อมทั้งรายชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและได้รับอนุมัติโดยคณะกรรมการบริหารคณะตามลำดับ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และภายในกำหนดเวลาที่คณะกรรมการบริหารคณะกำหนด

หลักเกณฑ์และกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่งและวรรคสองให้จัดทำเป็นประกาศคณะ

ข้อ ๖๙ นิสิตต้องได้รับอนุมัติโครงร่างวิทยานิพนธ์ภายในกำหนดเวลาที่คณะกรรมการบริหารคณะกำหนด และต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ต่อไปนี้

(๑) สำหรับหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต ภายใน ๒ ปีการศึกษานับแต่ภาคการศึกษาแรกที่เข้าศึกษา

(๒) สำหรับหลักสูตรปริญญาคุณศึกษบัณฑิต ภายใน ๓ ปีการศึกษานับแต่ภาคการศึกษาแรกที่เข้าศึกษา

(๓) สำหรับหลักสูตรแบบต่อเนื่อง นิสิตในหลักสูตรปริญญาคุณศึกษบัณฑิตจะสอบโครงร่างวิทยานิพนธ์เมื่อใดก็ได้ แต่ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามข้อ ๗๒ (๒)

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารคณะ อาจกำหนดให้นิสิตในหลักสูตรต้องสอบและได้รับอนุมัติโครงร่างวิทยานิพนธ์ก่อนกำหนดระยะเวลาตามวรรคหนึ่งได้ โดยต้องจัดทำเป็นประกาศคณะก่อนรับนิสิตเข้าศึกษา

นิสิตที่มีได้รับอนุมัติโครงร่างวิทยานิพนธ์ภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้พ้นสถานภาพการเป็นนิสิต เว้นแต่มีเหตุอันจำเป็นและสมควร คณะกรรมการบริหารคณะอาจขยายกำหนดเวลาต่อไปอีก ๑ ภาคการศึกษาได้ และให้คณะดำเนินการแจ้งสำนักงานการทะเบียน

ข้อ ๗๐ เมื่อโครงร่างวิทยานิพนธ์ได้รับอนุมัติแล้ว ให้คณะจัดทำประกาศหัวข้อวิทยานิพนธ์ ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์ พร้อมทั้งรายชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ส่งให้บัณฑิตวิทยาลัยเพื่อเผยแพร่ต่อไป

การเปลี่ยนแปลงอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หรือคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ให้กระทำได้เฉพาะในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็น โดยต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารคณะและส่งให้บัณฑิตวิทยาลัยเพื่อทราบและเผยแพร่ต่อไป

ส่วนที่ ๖

การสอบวิทยานิพนธ์และการสอบการค้นคว้าอิสระ

ข้อ ๗๑ การสอบวิทยานิพนธ์และการสอบการค้นคว้าอิสระ เป็นการสอบวัดความรู้ความเข้าใจของนิสิตในเรื่องที่เกี่ยวกับประเด็นปัญหา ระเบียบวิธีการวิจัย วิธีการและเทคนิคที่ใช้ในการแก้ปัญหาทางวิจัย

การสอบวิทยานิพนธ์ในหลักสูตรปริญญาคุณศึกษบัณฑิต ต้องมีการสอบความรู้พื้นฐานและความรู้เชิงลึกที่จำเป็นในการทำวิทยานิพนธ์ เพื่อให้แน่ใจว่านิสิตมีความรู้ที่จำเป็นเพียงพอในการทำงานวิจัย

การสอบวิทยานิพนธ์ ให้กระทำโดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ส่วนการสอบการค้นคว้าอิสระ ให้กระทำโดยคณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระและตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในระเบียบมหาวิทยาลัย

ข้อ ๗๒ นิสิตจะสอบวิทยานิพนธ์ได้ ก็ต่อเมื่อเป็นไปตามหลักเกณฑ์ต่อไปนี้

(๑) ลงทะเบียนเรียนรายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

(๒) ได้รับอนุมัติโครงร่างวิทยานิพนธ์จากคณะกรรมการบริหารคณะเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน ก่อนวันสอบวิทยานิพนธ์ แต่ในกรณีที่โครงร่างวิทยานิพนธ์ไม่มีข้อแก้ไขในสาระสำคัญ และคณะกรรมการบริหารคณะอนุมัติให้สอบวิทยานิพนธ์ได้ก่อนระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง โดยให้เริ่มต้นนับระยะเวลาดังกล่าวตั้งแต่วันที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรเห็นชอบโครงร่างวิทยานิพนธ์

(๓) มีหลักฐานแสดงว่า ได้ส่งบทความวิจัยซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ให้วารสารทางวิชาการพิจารณาเพื่อการตีพิมพ์แล้ว หรือได้รับการตอบรับให้ไปเสนอผลงานต่อที่ประชุมวิชาการแล้ว ทั้งนี้ ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในระเบียบหรือประกาศมหาวิทยาลัย

(๔) ผ่านเกณฑ์การทดสอบภาษาอังกฤษหรือภาษาต่างประเทศอื่น ตามที่มหาวิทยาลัยหรือคณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนด

(๕) ผ่านเกณฑ์อื่นๆ ตามที่คณะกรรมการบริหารคณะกำหนด

นิสิตที่ประสงค์จะสอบวิทยานิพนธ์ให้ดำเนินการตามขั้นตอนและระยะเวลาที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและคณะกำหนด

ข้อ ๗๓ การสอบวิทยานิพนธ์ให้กระทำโดยเปิดเผย และบุคคลภายนอกอาจเข้าร่วมสังเกตการณ์การสอบวิทยานิพนธ์ก็ได้ เว้นแต่มีความจำเป็นต้องพิทักษ์ข้อมูลส่วนหนึ่งส่วนใดของวิทยานิพนธ์ไว้เป็นความลับ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์หรืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อาจสั่งเป็นอย่างอื่นก็ได้

ข้อ ๗๔ รูปแบบของวิทยานิพนธ์และรายงานการค้นคว้าอิสระให้เป็นไปตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

นิสิตต้องส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์และรายงานการค้นคว้าอิสระให้แก่บัณฑิตวิทยาลัยตามจำนวนวิธีการ และภายในเวลาที่กำหนดไว้ในประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย

ภายใต้ระยะเวลาการศึกษาที่กำหนดในหมวด ๒ ส่วนที่ ๒ นิสิตที่ส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ภายหลังกำหนดเวลาตามวรรคสอง จะไม่สำเร็จการศึกษาในภาคการศึกษานั้น และต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชาวิทยานิพนธ์ตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๕๐ ในภาคการศึกษาถัดไปด้วย

ข้อ ๗๕ ทรัพย์สินทางปัญญาที่เกิดจากวิทยานิพนธ์หรือรายงานการค้นคว้าอิสระเป็นของนิสิตผู้จัดทำที่ตนได้สร้างสรรค์ขึ้น เว้นแต่การศึกษา ค้นคว้า ทดลอง หรือวิจัย เพื่อการทำวิทยานิพนธ์หรือรายงานการค้นคว้าอิสระ ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ได้ใช้เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ ห้องปฏิบัติการ หรือสถานที่ ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกของคณะหรือมหาวิทยาลัย หรือได้รับเงินทุนสนับสนุนการศึกษาหรือการวิจัยจากมหาวิทยาลัยหรืออาจารย์ที่ปรึกษา ไม่ว่าจะโดยตรงหรือโดยอ้อม ให้ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๗๖ ผลงานทางวิชาการของนิสิตต้องได้รับหรือยอมรับให้ตีพิมพ์หรือเผยแพร่ตามระเบียบมหาวิทยาลัย

ข้อ ๗๗ การตีพิมพ์หรือการยอมรับให้ตีพิมพ์ผลงานวิชาการตามข้อ ๗๖ เป็นเงื่อนไขในการสำเร็จการศึกษา และต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในหมวด ๒ ส่วนที่ ๒ ของข้อบังคับนี้

ส่วนที่ ๗
กรณีนิสิตกระทำผิดเกี่ยวกับการศึกษา

ข้อ ๗๘ กรณีนิสิตได้กระทำผิดเกี่ยวกับการศึกษา ให้นำความในข้อ ๑๕ แห่งข้อบังคับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยว่าด้วยการศึกษาชั้นปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๗
การประเมินผลการศึกษา

ส่วนที่ ๑
ระดับการประเมิน

ข้อ ๗๙ การประเมินผลการสอบวิทยานิพนธ์ ให้มี ๔ ระดับ ดังนี้

- (๑) ดีมาก (Very Good)
- (๒) ดี (Good)
- (๓) ผ่าน (Pass)
- (๔) ตก (Fail)

ข้อ ๘๐ การประเมินผลการสอบของแต่ละรายวิชา ให้กระทำเป็นสัญลักษณ์ซึ่งมีความหมายและเต็มประจำ ดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์ ความหมายเต็มประจำ

A	ผลการประเมินขั้นดีเลิศ	(Excellent)	๔.๐
B+	ผลการประเมินขั้นดีมาก	(Very Good)	๓.๕
B	ผลการประเมินขั้นดี	(Good)	๓.๐
C+	ผลการประเมินขั้นค่อนข้างดี	(Fairly Good)	๒.๕
C	ผลการประเมินขั้นพอใช้	(Fair)	๒.๐
D+	ผลการประเมินขั้นค่อนข้างอ่อน	(Poor)	๑.๕
D	ผลการประเมินขั้นอ่อน	(Very Poor)	๑.๐
F	ผลการประเมินขั้นตก	(Fail)	๐.๐
I	การวัดผลยังไม่สมบูรณ์	(Incomplete)	-
P	การสอนยังไม่สิ้นสุด	(In Progress)	-
S	ผลการประเมินเป็นที่พอใจ	(Satisfactory)	-
U	ผลการประเมินไม่เป็นที่พอใจ	(Unsatisfactory)	-
V	ผู้เข้าศึกษาบางรายวิชา	(Visitor)	-
W	การถอนรายวิชาโดยได้รับอนุมัติ	(Withdrawn)	-
M	นิสิตขาดสอบ	(Missing)	-
X	ยังไม่ได้รับผลการประเมิน	(No Report)	-

ส่วนที่ ๒

หลักเกณฑ์การให้สัญลักษณ์ผลการศึกษา

ข้อ ๘๑ การประเมินผลการศึกษาให้กระทำเมื่อสิ้นสุดการศึกษาแต่ละภาคการศึกษา หรือภาคฤดูร้อน ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในส่วนนี้

การขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงการประเมินผลการศึกษา ต้องกระทำภายในภาคการศึกษาถัดจากภาค การศึกษาที่มีการประเมินผล โดยต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารคณะ

ข้อ ๘๒ การให้สัญลักษณ์ A, B+, B, C+, C, D+, D, S และ F หรือ U จะกระทำได้เฉพาะกรณีดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อมีการประเมินผลการศึกษารายวิชาที่นิสิตเข้าสอบ หรือมีการประเมินผลงานของนิสิต

(๒) เมื่อเปลี่ยนจาก I โดยมีการประเมินผลภายใน ๒ สัปดาห์แรกของภาคการศึกษาถัดไปที่นิสิต ลงทะเบียนเรียน

(๓) เมื่อเปลี่ยนจาก M, P, หรือ X

ข้อ ๘๓ นอกเหนือจากกรณีตามข้อ ๘๒ แล้ว สัญลักษณ์ F หรือ U จะให้ได้ในกรณีต่อไปนี้

(๑) ในรายวิชาที่อาจารย์ผู้สอนไม่ยินยอมให้นิสิตเข้าสอบ

(๒) เมื่อนิสิตกระทำการทุจริตในการสอบ หรือทำผิดระเบียบหรือข้อบังคับ หรือคำสั่งเกี่ยวกับการสอบที่ มหาวิทยาลัย คณะ ภาควิชา หรือหลักสูตรใช้บังคับอยู่ และคณะกรรมการบริหารคณะเห็นว่าเป็นการทำผิดในข้อ สำคัญจนสมควรได้ F หรือ U

(๓) เมื่อเปลี่ยนจาก I ในกรณีที่ไม่มีผลการประเมินผลการศึกษาหรือผลงานภายใน ๒ สัปดาห์แรกของภาค การศึกษาถัดไปที่นิสิตลงทะเบียนเรียน

(๔) เมื่อเปลี่ยนจาก M ในกรณีที่นิสิตไม่สามารถแสดงหลักฐานที่สมบูรณ์ในการขาดสอบได้ภายใน ๒ สัปดาห์แรกของภาคการศึกษาถัดไป

ข้อ ๘๔ การให้สัญลักษณ์ I จะกระทำได้เฉพาะกรณีดังต่อไปนี้

(๑) นิสิตป่วยก่อนสิ้นสุดการเรียนการสอนในภาคการศึกษานั้น และยังไม่หายจนกระทั่งถึงกำหนด การสอบ เป็นเหตุให้ไม่สามารถเข้าสอบในบางรายวิชาหรือทุกรายวิชาได้ และคณบดีได้พิจารณาคำร้องประกอบ กับความเห็นของอาจารย์ผู้สอนรายวิชานั้นและหัวหน้าภาควิชา (ถ้ามี) แล้ว เห็นว่าการศึกษาของนิสิตผู้นั้น ขาดเนื้อหาเพียงเล็กน้อย และไม่ใช่ว่าสำคัญ

(๒) นิสิตได้ศึกษามาจนสิ้นสุดการเรียนการสอนแล้ว และป่วยระหว่างการสอบ เป็นเหตุให้ไม่สามารถ เข้าสอบในบางรายวิชาหรือทั้งหมดได้ และได้รับอนุมัติจากคณบดี

(๓) นิสิตขาดสอบด้วยเหตุสุดวิสัย และคณะกรรมการบริหารคณะที่นิสิตสังกัดอนุมัติตามประกาศ มหาวิทยาลัย เรื่อง เกณฑ์ในการพิจารณาอนุมัติกรณีมีเหตุสุดวิสัยที่ใช้บังคับสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี โดยอนุโลม

(๔) นิสิตทำงานที่เป็นส่วนประกอบการศึกษา ยังไม่สมบูรณ์ และอาจารย์ ผู้สอนเห็นสมควรให้รอผล การศึกษา โดยความเห็นชอบของหัวหน้าภาควิชาและแจ้งให้สำนักงานการทะเบียนทราบพร้อมกับผลการศึกษา ของนิสิตอื่น ที่ลงทะเบียนรายวิชานั้น

การเปลี่ยนจาก I ตาม (๑) และ (๒) อาจได้รับสัญลักษณ์การประเมินผลสูงสุดไม่เกิน B หรืออาจประเมินผลตามจริง โดยใช้เกณฑ์ตามประกาศจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรื่อง เกณฑ์การพิจารณาให้ผลการศึกษาระดับนิสิตขาดสอบเนื่องจากป่วยของระดับปริญญาตรีโดยอนุโลม

ข้อ ๘๕ เมื่อมีกรณีตามข้อ ๘๔ (๑) หรือ (๒) ให้นิสิตยื่นคำร้องต่อคณบดีภายใน ๑ สัปดาห์ นับแต่วันที่ นิสิตเริ่มป่วย หรือนับแต่วันที่พ้นจากอาการป่วยร้ายแรงซึ่งเป็นเหตุให้ไม่สามารถยื่นคำร้องได้พร้อมด้วยใบรับรองแพทย์จากศูนย์บริการสุขภาพแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หรือจากสถานพยาบาลของทางราชการหรือรัฐวิสาหกิจ หรือจากสถานพยาบาลเอกชนที่กระทรวงสาธารณสุขรับรอง

ข้อ ๘๖ การให้สัญลักษณ์ P ในรายวิชาเรียน จะกระทำได้เมื่อสิ้นภาคการศึกษาต้นที่นิสิตลงทะเบียนเรียนรายวิชาที่มีการสอน หรือการทำงานต่อเนื่องกันไม่เกิน ๒ ภาคการศึกษา

ข้อ ๘๗ การให้สัญลักษณ์ S จะกระทำได้ ก็ต่อเมื่อผลการประเมินเป็นที่พอใจ เฉพาะในกรณีต่อไปนี้

(๑) รายวิชาที่หลักสูตรกำหนดไว้ว่ามีการประเมินผลอย่างไม่เป็นลำดับขั้นหรือกำหนดไว้ว่าไม่นับหน่วยกิต

(๒) การประเมินผลการทำวิทยานิพนธ์ในแต่ละภาคการศึกษาโดยอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(๓) การประเมินผลการสอบประมวลความรู้ โดยคณะกรรมการสอบประมวลความรู้

(๔) การประเมินผลการสอบวัดคุณสมบัติ โดยคณะกรรมการสอบวัดคุณสมบัติ

ข้อ ๘๘ การให้สัญลักษณ์ U จะกระทำได้ ก็ต่อเมื่อผลการประเมินรายวิชาหรือการทำวิทยานิพนธ์ หรือผลการสอบประมวลความรู้หรือการสอบวัดคุณสมบัติ ไม่เป็นที่พอใจ

ข้อ ๘๙ การประเมินผลการทำวิทยานิพนธ์ตามข้อ ๘๗ และข้อ ๘๘ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการบริหารคณะกำหนด โดยจัดทำเป็นประกาศคณะและประกาศให้ทราบเป็นการล่วงหน้า

ข้อ ๙๐ การให้สัญลักษณ์ V จะกระทำได้เฉพาะในรายวิชาที่นิสิตลงทะเบียนเรียนเป็นผู้เข้าศึกษาบางรายวิชา และผู้สอนเห็นว่าได้ให้ความสนใจต่อการเรียนอย่างเพียงพอ

ข้อ ๙๑ การให้สัญลักษณ์ W ในรายวิชาที่นิสิตลงทะเบียนเรียนจะกระทำได้เมื่อพ้น ๖ สัปดาห์แรกของภาคการศึกษาหรือ ๒ สัปดาห์แรกของภาคฤดูร้อน เฉพาะกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) นิสิตได้ถอนรายวิชานั้น

(๒) นิสิตป่วยก่อนที่การเรียนในภาคการศึกษานั้นจะสิ้นสุดลง และยังคงป่วยอยู่จนกระทั่งถึงกำหนดการสอบ เป็นเหตุให้ไม่สามารถเข้าสอบในบางรายวิชาหรือทั้งหมดได้ ทั้งนี้ ให้นิสิตปฏิบัติตามความในข้อ ๘๔ โดยอนุโลม

(๓) นิสิตลาพักการศึกษาโดยถูกต้อง

(๔) นิสิตถูกพักการศึกษาในภาคการศึกษานั้น ด้วยเหตุผลอื่นที่มีใช่เพราะเหตุที่กระทำผิดข้อบังคับระเบียบ ประกาศหรือคำสั่งเกี่ยวกับการสอบของหลักสูตร ภาควิชา คณะ และมหาวิทยาลัย

(๕) คณบดีอนุมัติให้เปลี่ยนจากสัญลักษณ์ I ตามข้อ ๘๔ (๑) (๒) หรือ (๓) หากปรากฏว่าการป่วยหรือเหตุสุดวิสัยยังไม่สิ้นสุดภายใน ๒ สัปดาห์แรกของภาคการศึกษาถัดจากภาคการศึกษาที่นิสิตลงทะเบียนเรียน

(๖) ในรายวิชาที่นิสิตลงทะเบียนเรียนเป็นผู้ร่วมฟัง และผู้สอนเห็นว่าไม่ได้ให้ความสนใจต่อการเรียนอย่างเพียงพอ

(๗) ในรายวิชาที่นิสิตลงทะเบียนเรียนโดยผิดระเบียบ เงื่อนไข หรือข้อกำหนดของหลักสูตร

ข้อ ๙๒ การให้สัญลักษณ์ M จะกระทำได้เฉพาะในรายวิชาที่นิสิตขาดสอบ แต่ยังไม่สามารถแสดงหลักฐานที่สมบูรณ์เกี่ยวกับเหตุในการขาดสอบได้

ข้อ ๙๓ การให้สัญลักษณ์ X จะกระทำได้เฉพาะในรายวิชาที่สำนักงานการทะเบียนยังไม่ได้รับรายงานการประเมินผลการศึกษาของรายวิชานั้นตามกำหนด

ส่วนที่ ๓ การคำนวณแต้มเฉลี่ย

ข้อ ๙๔ การคำนวณแต้มเฉลี่ยของนิสิตแต่ละราย ให้กระทำเมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษา

ข้อ ๙๕ แต้มเฉลี่ยมี ๒ ประเภท ซึ่งคำนวณได้ดังต่อไปนี้

(๑) แต้มเฉลี่ยรายภาค ให้คำนวณจากผลการศึกษาของนิสิตในแต่ละภาคการศึกษา โดยเอาผลรวมของผลคูณของหน่วยกิตคำนวณกับแต้มประจำสัญลักษณ์ที่นิสิตได้ในแต่ละรายวิชาทุกครั้งเป็นตัวตั้งแล้วหารด้วยผลรวมของจำนวนหน่วยกิตคำนวณรายภาค

(๒) แต้มเฉลี่ยสะสม ให้คำนวณจากผลการศึกษาของนิสิตตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษาจนถึงภาคการศึกษาที่มีการคิดคำนวณโดยเอาผลรวมของผลคูณของหน่วยกิตคำนวณกับแต้มประจำสัญลักษณ์ที่นิสิตได้รับในแต่ละรายวิชาทุกครั้งเป็นตัวตั้งแล้วหารด้วยผลรวมของจำนวนหน่วยกิตคำนวณสะสม

ผลการศึกษาภาคฤดูร้อน ให้นำไปรวมกับผลการศึกษา ในภาคการศึกษาภาคถัดไปที่นิสิตผู้นั้นลงทะเบียนเรียนและมีหน่วยกิตคำนวณรายภาคเพื่อจำแนกสภาพนิสิต ยกเว้นภาคฤดูร้อนสุดท้ายสำหรับนิสิตที่ศึกษาครบตามหลักสูตร

หมวด ๘ การเปลี่ยนสถานภาพการศึกษา

ส่วนที่ ๑ หลักสูตรแบบต่อเนื่อง

ข้อ ๙๖ นิสิตระดับปริญญาโทจะสามารถเปลี่ยนเป็นระดับปริญญาเอกได้ตั้งแต่ภาคการศึกษาที่สองเป็นต้นไป ก็ต่อเมื่อ

(๑) สำหรับหลักสูตรแผน ก แบบ ก ๒ ที่จะเปลี่ยนเป็นระดับปริญญาเอก หลักสูตรแบบ ๒.๒ จะต้องลงทะเบียนรายวิชาในหลักสูตรและสอบได้สัญลักษณ์ B ขึ้นไป รวมแล้วไม่น้อยกว่า ๙ หน่วยกิต และมีแต้มเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๒๕

สำหรับหลักสูตรแผน ก แบบ ก ๑ ที่จะเปลี่ยนเป็นระดับปริญญาเอก หลักสูตรแบบ ๑.๒ จะต้องมีความก้าวหน้าของวิทยานิพนธ์ตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนด

(๒) ผ่านเกณฑ์การทดสอบภาษาอังกฤษหรือภาษาต่างประเทศอื่นสำหรับผู้เข้าศึกษาในหลักสูตรปริญญา ดุษฎีบัณฑิตตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการนโยบายวิชาการกำหนด

(๓) ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรให้เปลี่ยนเข้าสู่ระดับปริญญาเอก

ทั้งนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรอาจกำหนดเกณฑ์เพิ่มเติมโดยต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารคณะ

ข้อ ๙๗ นิสิตระดับปริญญาเอกที่จะเปลี่ยนระดับเป็นปริญญาโทต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรให้เปลี่ยนเข้าสู่ระดับปริญญาโท ได้ในกรณีใดกรณีหนึ่งต่อไปนี้

- (๑) ยื่นคำร้องขอเปลี่ยนเป็นระดับปริญญาโท
- (๒) สอบวัดคุณสมบัติไม่ผ่านภายในกำหนดเวลา และยื่นคำร้องขอเปลี่ยนระดับ
- (๓) ได้สัญลักษณ์ U สองครั้งในการสอบวัดคุณสมบัติ

ข้อ ๙๘ เมื่อมีการอนุมัติให้เปลี่ยนระดับการศึกษา ให้โอนทุกรายวิชาที่นิสิตผู้นั้นได้ศึกษาแล้วไปเป็นรายวิชาในหลักสูตรที่เปลี่ยนเข้าศึกษา พร้อมทั้งสัญลักษณ์การประเมินผลการศึกษาที่ได้รับ และให้นำไปใช้คิดคำนวณผลการศึกษาตลอดหลักสูตร

ข้อ ๙๙ การนับระยะเวลาการศึกษาให้นับต่อเนื่องตั้งแต่ภาคการศึกษาแรกที่เข้าศึกษา แม้ว่าจะมีการเปลี่ยนระดับการศึกษา

ข้อ ๑๐๐ นิสิตที่เข้าสู่ระดับปริญญาเอกแล้ว แต่พ้นสถานภาพการเป็นนิสิตระดับปริญญาเอก เพราะเหตุที่สอบโครงร่างวิทยานิพนธ์ไม่ผ่าน หรือสอบวิทยานิพนธ์ตก อาจขอกลับเข้าศึกษาในระดับปริญญาโท โดยต้องยื่นคำร้องพร้อมใบสมัครเข้าศึกษาภายในภาคการศึกษาถัดจากภาคการศึกษาที่พ้นสถานภาพการเป็นนิสิตในระดับปริญญาเอก

ระยะเวลาการศึกษา ให้เริ่มต้นนับใหม่ตั้งแต่ภาคการศึกษาที่กลับเข้าศึกษา

ให้โอนทุกรายวิชาที่นิสิตผู้นั้นได้ศึกษาแล้วไปเป็นรายวิชาในหลักสูตรที่ขอกลับเข้าศึกษา พร้อมทั้งสัญลักษณ์การประเมินผลการศึกษาที่ได้รับ และให้นำไปใช้คิดคำนวณผลการศึกษาตลอดหลักสูตร

ข้อ ๑๐๑ ให้คณะกรรมการบริหารหลักสูตรพิจารณาการเข้าสู่ระดับการศึกษา การเปลี่ยนระดับการศึกษา และการขอกลับเข้าศึกษา จากนั้นให้เสนอเรื่องต่อคณะกรรมการบริหารคณะเพื่อพิจารณาอนุมัติ และให้คณะแจ้งสำนักงานการทะเบียนทราบภายใน ๒ สัปดาห์นับแต่วันที่ได้รับอนุมัติ

ส่วนที่ ๒

การเปลี่ยนสาขาวิชา

ข้อ ๑๐๒ นิสิตอาจขอเปลี่ยนสาขาวิชาเรียนเป็นสาขาวิชาอื่นภายในมหาวิทยาลัยได้ตามหลักเกณฑ์ต่อไปนี้ โดยได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและคณะกรรมการบริหารคณะที่นิสิตสังกัดและที่นิสิตขอเปลี่ยนไปสังกัด

- (๑) ได้ศึกษาในมหาวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ภาคการศึกษา แต่ไม่เกิน ๑ ปีการศึกษา
- (๒) มีแต้มเฉลี่ยสะสมไม่น้อยกว่า ๓.๐๐

ข้อ ๑๐๓ นิสิตที่เปลี่ยนสาขาวิชาอาจได้รับยกเว้นรายวิชาที่ต้องศึกษาตามหลักสูตรได้ ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการบริหารคณะกำหนด

ส่วนที่ ๓

การเปลี่ยนแผนการศึกษา

ข้อ ๑๐๔ นิสิตที่เข้าศึกษาในแผน ก ไม่สามารถย้ายไปศึกษาแผน ข ได้ แต่สำหรับนิสิตที่เข้าศึกษาในแผน ข อาจย้ายไปศึกษาแผน ก ได้หากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรอนุมัติ จากนั้นให้แจ้งบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อทราบ

หมวด ๙ การลาพักการศึกษา

ข้อ ๑๐๕ นิสิตที่ประสงค์จะหยุดกิจกรรมด้านการศึกษาที่มหาวิทยาลัยเป็นการชั่วคราว ให้อื่นคำร้องขอลาพักการศึกษาต่อคณบดี พร้อมทั้งหลักฐานอื่นๆ ที่จำเป็น โดยต้องได้รับความเห็นชอบจาก คณะกรรมการบริหารหลักสูตรก่อน เว้นแต่เป็นการลาพักในระหว่างทำวิทยานิพนธ์ ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารคณะ

การยื่นคำร้องขอลาพักการศึกษาตามวรรคหนึ่ง ต้องกระทำภายในวันสุดท้ายของการเรียนในภาคการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในปฏิทินการศึกษา

การอนุมัติให้ลาพักการศึกษาให้กระทำได้ครั้งละไม่เกิน ๒ ภาคการศึกษาติดต่อกัน และหากยังมีความจำเป็นที่จะต้องลาพักการศึกษาต่อไป ให้อื่นคำร้องใหม่

ระยะเวลาการลาพักการศึกษาต้องไม่อยู่ในช่วงขยายเวลาการศึกษาของนิสิตที่ได้รับอนุมัติเนื่องจากเหตุสุดวิสัย ตามข้อ ๑๑๒

ข้อ ๑๐๖ เมื่อได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา นิสิตต้องชำระค่ารักษาสถานภาพการเป็นนิสิตทุกภาคการศึกษาที่ลาพัก เว้นแต่นิสิตได้ชำระค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมอื่นในภาคการศึกษานั้นแล้ว

ในระหว่างการลาพักการศึกษา นิสิตจะไม่สามารถรับอนุญาตให้ใช้อุปกรณ์การศึกษาและสิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษาของมหาวิทยาลัย และไม่สามารถดำเนินกิจกรรมใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาได้

ข้อ ๑๐๗ การขอลาพักการศึกษา จะกระทำได้อีกต่อเมื่อนิสิตได้ลงทะเบียนเรียนมาแล้วอย่างน้อย ๑ ภาคการศึกษา เว้นแต่มีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

- (๑) ถูกเกณฑ์หรือระดมเข้ารับราชการทหารกองประจำการ
- (๒) ไปทำวิจัยที่เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ในต่างประเทศ
- (๓) เจ็บป่วยจนต้องเข้ารับรักษาตัวในสถานพยาบาลเป็นเวลาติดต่อกันเกินกว่า ๓ สัปดาห์
- (๔) เจ็บป่วยจนต้องพักรักษาตัวเป็นเวลาติดต่อกันเกินกว่า ๓ สัปดาห์ตามคำสั่งแพทย์
- (๕) ได้รับทุนแลกเปลี่ยนนักศึกษาระหว่างประเทศหรือทุนอื่นใดซึ่งไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิต

(๖) มีเหตุสุดวิสัยหรือเหตุจำเป็นอย่างอื่นทำให้ไม่สามารถศึกษาในภาคการศึกษานั้นได้ โดยต้องมีหลักฐานยืนยันเหตุดังกล่าว

การลาพักการศึกษาตาม (๓) และ (๔) ต้องมีใบรับรองแพทย์จากศูนย์บริการสุขภาพแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยหรือสถานพยาบาลของทางราชการหรือรัฐวิสาหกิจหรือสถานพยาบาลเอกชนที่กระทรวงสาธารณสุขรับรอง และในกรณี (๓) ต้องมีสำเนาใบเสร็จรับเงินที่ระบุค่าห้องพักในสถานพยาบาลมาด้วย

ข้อ ๑๐๘ ให้นับระยะเวลาที่นิสิตลาพักการศึกษาอยู่ในระยะเวลาการศึกษาของนิสิตด้วย เว้นแต่เป็นการลาตามข้อ ๑๐๗ (๑) (๒) (๓) หรือ (๕)

การลาพักการศึกษาตามข้อ ๑๐๗ (๒) โดยไม่นับอยู่ในระยะเวลาการศึกษาให้กระทำได้เพียงหนึ่งภาคการศึกษาเท่านั้น ส่วนเกินกว่าให้นับอยู่ในระยะเวลาการศึกษาของนิสิต

การลาพักการศึกษาตามข้อ ๑๐๗ (๕) โดยไม่นับอยู่ในระยะเวลาการศึกษาให้กระทำได้เพียงหนึ่งปีการศึกษาเท่านั้น ส่วนเกินกว่าให้นับอยู่ในระยะเวลาการศึกษาของนิสิต

ระยะเวลาที่ลาพักการศึกษาตามข้อ ๑๐๗ (๔) และ (๖) อาจไม่นับอยู่ในระยะเวลาการศึกษาของนิสิตได้ หากคณะกรรมการบริหารบัณฑิตวิทยาลัยพิจารณาเห็นควรอนุมัติ

การลาพักการศึกษา ตามข้อ ๑๐๗ (๒) (๔) (๕) และ (๖) กรณียกเว้นไม่นับระยะเวลาการศึกษาให้คณะแจ้งสำนักงานการทะเบียน เมื่อมีการยกเว้นไม่นับระยะเวลาการศึกษา

หมวด ๑๐

การพ้น และการคืนสถานภาพนิสิต

ข้อ ๑๐๘ เมื่อมีกรณีดังต่อไปนี้ให้นิสิตพ้นสถานภาพการเป็นนิสิต

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) เมื่อศึกษาครบตามหลักสูตรและได้รับอนุมัติประกาศนียบัตรหรือปริญญาบัตรแล้ว

(๔) เมื่อพ้นกำหนดเวลา ๒ สัปดาห์แรกของ ภาคการศึกษาแล้ว ยังไม่ได้ลงทะเบียนเรียน หรือรักษา สถานภาพการเป็นนิสิต และชำระเงินค่าเล่าเรียน ค่าธรรมเนียมการศึกษา และค่าธรรมเนียมพิเศษ (ถ้ามี)

(๕) เมื่อสิ้นภาคการศึกษาแรกที่เข้าศึกษา นิสิตทดลองศึกษาได้แต่มีเฉลี่ยต่ำกว่า ๓.๐๐ หรือได้รับสัญลักษณ์ U ในรายวิชาที่ไม่นับหน่วยกิต หรือไม่ผ่านเกณฑ์การทดลองศึกษาตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนดโดย ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารคณะ

(๖) นิสิตสามัญได้แต่มีเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๒.๕๐ หรือได้แต่มีเฉลี่ยรายภาคในภาคการศึกษาแรกที่เข้าศึกษา ต่ำกว่า ๒.๕๐

(๗) นิสิตสามัญซึ่งได้แต่มีเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ ๒.๕๐ แต่ไม่ถึง ๓.๐๐ ซึ่งเรียกว่า “สภาพวิทยาทัศน์” เป็นเวลา ๒ ภาคการศึกษา ติดต่อกัน

(๘) ได้รับสัญลักษณ์ U สองครั้ง ในการสอบประมวลความรู้

(๙) ได้รับสัญลักษณ์ U สองครั้ง หรือไม่ได้รับสัญลักษณ์ S ภายในกำหนดระยะเวลาในข้อ ๖๖ ในการสอบ วัดคุณสมบัติ เว้นแต่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรแบบต่อเนื่อง และได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรให้ เปลี่ยนเข้าสู่ระดับปริญญาโท

(๑๐) เมื่อไม่สามารถสอบโครงร่างวิทยานิพนธ์ได้ภายในระยะที่กำหนด

(๑๑) เมื่อโครงร่างวิทยานิพนธ์ไม่ได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารคณะภายในระยะเวลาที่กำหนด

(๑๒) เมื่อการประเมินผลการทำวิทยานิพนธ์ในแต่ละภาคการศึกษาได้สัญลักษณ์ U ติดต่อกันสองครั้ง ใน กรณีที่มีการลาพักการศึกษาคั่นกลาง ให้ถือว่า การได้สัญลักษณ์ U สองครั้งนั้น เป็นการได้สัญลักษณ์ U สองครั้ง ติดต่อกัน

(๑๓) นิสิตสอบวิทยานิพนธ์ “ตก”

(๑๔) เมื่อลงทะเบียนเรียนครบระยะเวลาการศึกษาที่กำหนดไว้ในหมวด ๒ ส่วนที่ ๒ แล้ว แต่ยังไม่สามารถ สำเร็จการศึกษาได้

(๑๕) เมื่อมหาวิทยาลัยสั่งให้พ้นสถานภาพ การเป็นนิสิต เพราะเหตุที่ขาดคุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาใน หลักสูตร หรือกระทำผิดข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งของคณะหรือมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการสอบหรือ วินัยนิสิต

การลาออกตาม (๒) ให้ยื่นคำร้องต่อทะเบียนคณะ และต้องได้รับอนุมัติจากคณบดี

กรณีตาม (๗) ให้นำทุกภาคการศึกษา เว้นแต่เป็นกรณีที่นิสิตได้ลาพักการศึกษา โดยผลการศึกษาในภาคฤดูร้อนให้นำไปรวมกับผลการศึกษาในภาคการศึกษาถัดไปที่นิสิตผู้นั้นลงทะเบียนเรียน

ข้อ ๑๑๐ นิสิตที่พ้นสถานภาพการเป็นนิสิตเพราะเหตุที่มีได้ลงทะเบียนเรียนหรือรักษาสถานภาพการเป็นนิสิต และมีได้ชำระเงินภายในกำหนดเวลาตามข้อ ๑๐๙ (๔) อาจขอคืนสถานภาพการเป็นนิสิตได้ภายในภาคการศึกษาที่พ้นสถานภาพ โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารคณะ และได้รับอนุมัติจากอธิการบดี

ข้อ ๑๑๑ นิสิตที่ส่งเล่มวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ให้บัณฑิตวิทยาลัยแล้ว แต่ยังคงดำเนินการไม่ครบเงื่อนไขการสำเร็จการศึกษา ให้ดำเนินการตามกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่ยังมีระยะเวลาการศึกษา ให้รักษาสถานภาพการเป็นนิสิต

(๒) ในกรณีที่ครบระยะเวลาการศึกษาแล้ว ให้ขอขยายระยะเวลาการศึกษาได้ และให้รักษาสถานภาพการเป็นนิสิตในภาคการศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ขยายเวลาการศึกษา ทั้งนี้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศมหาวิทยาลัย

ข้อ ๑๑๒ ในกรณีที่มีเหตุสุดวิสัยทำให้นิสิตไม่สามารถสำเร็จการศึกษาภายในระยะเวลาการศึกษาตามข้อ ๑๖ หรือข้อ ๑๗ ให้ยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและคณะกรรมการบริหารคณะเพื่อพิจารณาโดยลำดับ หากคณะกรรมการบริหารคณะเห็นชอบให้มีการขยายระยะเวลาการศึกษาให้เสนอเรื่องต่อคณะกรรมการบริหารบัณฑิตวิทยาลัยพร้อมผลการประเมินการทำวิทยานิพนธ์ในแต่ละภาคการศึกษาและเสนออธิการบดีเพื่อพิจารณาอนุมัติ

หมวด ๑๒ การสำเร็จการศึกษา

ข้อ ๑๑๓ ผู้ที่จะมีสิทธิขอรับประกาศนียบัตรหรือปริญญาบัตรตามความในหมวดนี้ได้ นั้น ต้องมีคุณสมบัติ และได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ลงทะเบียนเรียนและมีหน่วยกิตสอบได้ตามที่หลักสูตรกำหนด โดยนิสิตที่มีรายวิชาเรียนต้องได้แต้มเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

(๒) มีระยะเวลาการศึกษาไม่เกินระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และตามความในหมวด ๒ ส่วนที่ ๒ ของข้อบังคับนี้

(๓) ต้องได้รับหรือยอมรับการตีพิมพ์ หรือเผยแพร่ส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ หรือรายงานการค้นคว้าอิสระตามข้อ ๗๖

ข้อ ๑๑๔ นิสิตในหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต จะสำเร็จการศึกษาได้ก็ต่อเมื่อ

(๑) กรณีหลักสูตรแผน ก ต้องสอบผ่านการสอบรายวิชาตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร การสอบโครงร่างวิทยานิพนธ์ การสอบวิทยานิพนธ์ และปฏิบัติตามข้อกำหนดอื่นๆ ตามที่หลักสูตร คณะและมหาวิทยาลัยกำหนด

(๒) กรณีหลักสูตรแผน ข ต้องสอบผ่านการสอบรายวิชา การสอบการค้นคว้าอิสระ และการสอบประมวลความรู้ และปฏิบัติตามข้อกำหนดอื่นๆ ตามที่หลักสูตร คณะและมหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๑๑๕ นิสิตในหลักสูตรปริญญาดุษฎีบัณฑิต จะสำเร็จการศึกษาได้ก็ต่อเมื่อ ต้องสอบผ่านรายวิชาตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร การสอบวัดคุณสมบัติเพื่อเป็นผู้มีสิทธิเสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์ การสอบโครงร่างวิทยานิพนธ์ การสอบวิทยานิพนธ์ และปฏิบัติตามข้อกำหนดอื่นๆ ตามที่หลักสูตร คณะและมหาวิทยาลัยกำหนด จึงจะสำเร็จการศึกษา

ข้อ ๑๑๖ นิสิตผู้มีความประพฤติดีตามความในหมวดนี้ ต้องแสดงความจำนงขอรับประกาศนียบัตรหรือปริญญาบัตรต่อสำนักงานการทะเบียนภายในระยะเวลาที่กำหนด มิฉะนั้นจะต้องเสียค่าปรับตามประกาศมหาวิทยาลัย และอาจไม่ได้รับการพิจารณาเสนอชื่อต่อสภามหาวิทยาลัย เพื่ออนุมัติประกาศนียบัตรหรือปริญญาบัตรในภาคการศึกษานั้น

ผู้ที่คณะกรรมการบริหารคณะเห็นชอบให้เป็นผู้สำเร็จการศึกษาภายในวันสุดท้ายของปีการศึกษาที่มหาวิทยาลัยกำหนด และสภามหาวิทยาลัยได้อนุมัติการสำเร็จการศึกษาแล้ว ให้มีสิทธิขึ้นรับพระราชทานปริญญาบัตรในปีการศึกษานั้น

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๑๑๗ สำหรับนิสิตซึ่งเข้าศึกษาก่อนปีการศึกษา ๒๕๖๑ ให้นำระเบียบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และข้อบังคับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมทั้งประกาศและคำสั่งของคณะและมหาวิทยาลัยซึ่งใช้บังคับอยู่ในขณะที่นิสิตผู้นั้นเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย มาใช้บังคับกับการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตผู้นั้นต่อไป จนกว่าจะพ้นสภาพการเป็นนิสิต

ข้อ ๑๑๘ กรณีหลักสูตรยังไม่ได้ปรับปรุงหรือปรับปรุงไม่ทันปีการศึกษา ๒๕๖๑ ให้ใช้ข้อบังคับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมทั้งประกาศและคำสั่งของคณะและมหาวิทยาลัยซึ่งใช้บังคับจนกว่าสภามหาวิทยาลัยจะอนุมัติหลักสูตรที่ปรับปรุงนั้น

ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

(ลงนาม)

ภิรมย์ กมลรัตนกุล

(ศาสตราจารย์กิตติคุณ นายแพทย์ภิรมย์ กมลรัตนกุล)

นายกสภามหาวิทยาลัย